

Zelfs in de stilte is Perahia een meester

CULTUUR

Christo Lelie – 15:47, 19 juni 2017

Murray Perahia speelt Bach, Haydn, Beethoven, Franck en Chopin in Carnegie Hall in 2015. © Getty Images

RECENSIE Klassiek Murray Perahia Bach, Beethoven, Schubert

★★★★★

Als er zondagavond een meteoriet was ingeslagen in het Amsterdamse Concertgebouw, was dat een ramp geweest voor de pianowereld. Niet alleen omdat daar meesterpianist Murray Perahia op dat moment een recital gaf, maar ook omdat vrijwel alle jonge Nederlandse pianotalenten waren komen luisteren naar hun grote voorbeeld; onder het publiek bevonden zich tevens meerdere internationale pianocoryfeeën. Een optreden van Perahia is dan ook iets heel bijzonders, zeker nu hij zeventig en nog in topconditie is.

Bekend is dat Perahia altijd kiest voor het ijzeren repertoire. In zijn geval is het geen ramp hem in bijna kapot gespeelde muziek te horen, zoals zondag de Impromptu's opus 142 van Schubert. Hij poetste het zoete sentiment weg om er nieuwe lagen in bloot te leggen. In alle helderheid belichtte hij allerlei tussenstemmen met zijn zeldzaam genuanceerde toucher, niet om daarmee te koketteren, maar om de muzikale structuren te omlijnen en de dramatiek te

versterken. Perahia is een analytisch die de werken vormtechnisch uitbeent en tegelijk muzikant tot en met blijft. Cerebraal is zijn spel nooit en nimmer verliest hij de speelvreugde.

Die was ook volop aanwezig in de Zesde Franse suite van J.S. Bach, een heerlijk vitale opening van het recital. Weliswaar stond deze uitvoering mijlenver af van ééntje op Bachs klavecimbel, maar als iemand deze barokke dansen op piano speelt dan moet het zoals Perahia dat deed. Evenmin voor de moderne vleugel geschreven is Mozarts Rondo in a. Nog sterker dan in Bach overtuigde Perahia met zijn subtiele, spannende vertolking.

Dramatischer dan gewoonlijk

Grote dramatiek was ten slotte te horen in Beethovens Sonate opus 111. In deel 1 liet Perahia zijn vleugel in enorme contrasten klinken, van fluisterzacht tot bulderend. In de climaxen stampte hij de octaven uit de toetsen, de percussie soms versterkend met voetengestamp. Hier was geen sprake van show, maar van authentieke beleving van Beethovens titanengevecht in zijn laatste klaviersonate. Deel 2, 'Arietta', wordt doorgaans opgevat als hemelse tegenpool van de hel van deel 1. Pianisten gaan dan qua tempo zweverig spelen. Perahia daarentegen hield de basispuls constant overeind, met als gevolg dat variaties met snelle noten veel dramatischer dan gewoonlijk uitpakten. Aldus klokte 'Arietta' veel donkerder en gepassioneerder dan gebruikelijk. Nadat de laatste tonen van deze enerverend vertolking waren uitgeklonken wachtte het publiek nog een halve minuut met klappen, een betoverend moment. Zelfs in de stilte is Perahia een meester.

Lees ook: [Murray Perahia's leven zit in de muziek](#)